

**Lietuvių kalbos mokymas ir
lietuvių kalba Baltarusijoje**

**Навучанне літоўскай мове
і літоўская мова ў Беларусі**

**Обучение литовскому языку
и литовская речь в Беларуси**

Praktinė mokymo priemonė šeimai
Практычная брашура-дапаможнік для сям'і
Практическая брошюра-пособие для семьи

Partnership for Good Governance
Партнёрства для эфектыўнага кіравання

Šis leidinys parengtas pagal Europos Tarybos patvirtintą Europos Sąjungos programinio bendradarbiavimo sistemą ir jos projektą „Europos regioninių arba mažumų kalbų chartijos standartų skatinimas Baltarusijoje“.

Гэта выданне было падрыхтавана ў межах Рамачнай праграмы супрацоўніцтва Еўрапейскага саюза і Савета Еўропы і яе праекта «Садзейнічанне стандартам Еўрапейскай хартыі рэгіянальных моў або моў меншасцей у Беларусі».

Настоящая публикация подготовлена в контексте Рамочной программы сотрудничества между Советом Европы и Европейским союзом и ее проекта «Продвижение стандартов Европейской хартии региональных языков или языков меньшинств в Беларуси».

Baltarusijoje tradiciniai žmonės kalba ne tik baltarusiškai ar rusiškai. Ir tos kitos kalbos sudaro ypatingą kultūrinį Baltarusijos paveldą, kuris priemas kiekvienam Baltarusijos gyventojui. Tų kalbų išsaugojimui ir jų perdavimui kitoms kartoms, kaip gyvas kalbas, svarbu naudotis jomis kaip privačiame, taip ir visuomeniniame gyvenime. Baltarusijos vyriausybė rūpinasi nacionalinėmis mažumomis, kurios gyvena šalyje ir garantuoja mokymą šiomis kalbomis, o taip pat jų dėstymą visuomeninėse Baltarusijos mokyklose. Ši praktinė mokymo priemonė parengta Gruzijos kultūros ir švietimo ministerija kartu su Europos Taryba, rodo dvikalbio mokymo pranašumus ir duoda praktinę dvikalbio mokymo informaciją, kaip ir kokiose mokyklose galima užregistruoti mokinius šių kalbų mokymuisi. Ši mokymo priemonė priinama keturioms tradicinėms nacionalinėms mažumoms gyvenančioms Baltarusijoje. Būtent: vokiečių, lietuvių, lenkų ir ukrainiečių.

У Беларусі традыцыйна размаўляюць на некалькіх мовах акрамя беларускай і рускай. Гэтыя мовы ўяўляюць сабой важную культурную спадчыну Беларусі, даступную для кожнага жыхара краіны. Каб захаваць гэту спадчыну і перадаць яе будучым пакаленням у якасці жывых моў, надзвычай важна карыстацца імі як у асабістым, так і ў грамадскім жыцці.

Урад Беларусі клапаціцца пра нацыянальныя меншасці, якія пражываюць у краіне, і забяспечвае як навучанне іх мовам, так і выкладанне школьных прадметаў на іх мовах у грамадскіх школах Беларусі. Гэта практычная брашура-дапаможнік, распрацаваная Міністэрствам культуры і адукацыі Грузіі ў супрацоўніцтве з Саветам Еўропы, паведамляе пра перавагі двухмоўнага навучання і змяшчае практычную інфармацыю аб тым, якім чынам і ў якія школы можна рэгістраваць вучняў з мэтай навучання іх дадзеным мовам. Гэты дапаможнік даступны на мовах чатырох традыцыйных нацыянальных меншасцей, якія пражываюць у Беларусі. Гэта, у прыватнасці, нямецкая, літоўская, польская і ўкраінская.

В Беларусі традыцыйна гавораць на некалькіх мовах, памімо беларускага і рускага. Гэтыя мовы прадстаўляюць сабой важнае культурнае наследдзе Беларусі, даступнае для кожнага яе жителя. Чыбы сахраніць гэта наследдзе і перадаць яго будучым пакаленням в якастве жывых мовак, крайне важна пользаваться імі как в личной, так и в общественной жизни. Правительство Беларуси заботится о национальных меньшинствах, проживающих в стране, и обеспечивает как обучение их родным языкам, так и преподавание школьных предметов на этих языках в общеобразовательных школах Беларуси. Данная практическая брошюра-пособие, разработанная Министерством культуры и образования Грузии в сотрудничестве с Советом Европы, рассказывает о преимуществах двуязычного обучения и содержит практическую информацию о том, каким образом и в какие школы можно записывать учеников с целью их обучения данным языкам. Данное пособие доступно на языках четырех традиционных национальных меньшинств, проживающих в Беларуси. Это, в частности, немецкий, литовский, польский и украинский языки.

Turiny

Lietuvių kalbos mokymo ir lietuvių mažumos istorija Baltarusijoje	6
Dvikalbystės pranašumas	9
Patarimai tėvams registruojant vaiką į mokyklą	15
Vaikų darželiai	15
Mokyklos	15
Kalbų kursai	15

Змест

Гісторыя літоўскай мовы і літоўскай меншасці ў Беларусі	7
Перавагі білінгвізму	11
Парады бацькам у сувязі з рэгістрацыяй дзіцяці ў школу	15
Дзіцячыя сады	15
Школы	15
Курсы	15

Содержание

История литовского языка и литовского меньшинства в Беларуси	8
Преимущества билингвизма	13
Советы родителям в связи с оформлением ребенка в школу	15
Детские сады	15
Школы	15
Курсы	15

Lietuvių kalba priklauso baltų kalbų grupei. Pirmo tūkstantmečio prieš mūsų erą viduryje pirmos baltų gyvenvietės pradėjo kurtis Baltarusijos teritorijoje. Dešimto amžiaus pabaigoje lietuviai gyveno Baltarusijos šiaurės-vakarų didžiojoje dalyje, Astravo ir Lydos rajonuose. XIII ir XIV amžiuje lietuviai pradėjo kurtis Vijos, Varanavo ir Gardino srityse, o nuo XVI amžiaus vidurio – Toločine (į vakarus nuo Oršos). Lietuviai įkūrė dideles gyvenvietes Baltarusijos rytiniuose rajonuose (Senno ir Pustyn). Jie daugiausia užsiiminėjo žemdirbyste ir įvairiais amatais (medienos apdirbimu, audimu, bitininkyste ir kt.). Lietuviai gausiai gyveno Mogiliave, Vitebske ir Minske. XX amžiaus 20 metais – BSSR buvo apie 50 atskirų lietuvių gyvenviečių. Pačiose didžiausiose iš jų veikė mokyklos lietuvių dėstomąja kalba, buvo publikuojami laikraščiai lietuvių kalba ir veikė radijo laidos. Šiuo metu respublikoje veikia dvi lietuviškos mokyklos: Pelėsos ir Rimdžiūnų kaimuose. Be to, lietuvių kalbą ir kultūrą dėstoma daugelyje sekmadienių mokyklų ir vidurinėse mokyklose Lydoje ir Gardine. 2003/2004 mokslo metais apie 500 mokinių mokėsi lietuvių kalbos. Lietuvių kalba naudojama kultūriniuose renginiuose (pavyzdžiui, liaudies muzikos ansambliuose), yra leidinių lietuvių kalba. Ne tik lietuviai, bet yra ir baltarusių, kurie kalba lietuviškai (iš viso 5982 Baltarusijos gyventojų, pagal 2009 gyventojų surašymo duomenis). 2015-2016 mokslo metais lietuvių mokomąja kalba mokėsi įvairiose mokymo įstaigose 142 vaikai.

Літоўская адносіцца да балтыйскіх моў. У сярэдзіне першага тысячагоддзя да н. э. першыя балтыйскія паселішчы пачалі з'яўляцца на тэрыторыі Беларусі. Да канца X стагоддзя літоўцы пражывалі на большай частцы паўночна-заходняй тэрыторыі Беларусі, у раёне Астраўца і Ліды. У XIII і XIV стст. літоўцы пачалі сяліцца ў вобласці Іўя, Воранава і Гродна, а ў сярэдзіне XVI стагоддзя – у Талочыне (да захаду ад Оршы). Літоўцы заснавалі буйныя паселішчы ва ўсходніх раёнах Беларусі (Сянно і Пустынь). У асноўным яны займаліся земляробствам і рознымі промысламі (дрэваапрацоўкай, ткацтвам, пчалярствам і інш.). Літоўцы кампактна пражывалі ў Магілёве, Віцебску і Мінску. У 20-я гг. XX ст. у БССР налічвалася каля пяцідзесяці асобных літоўскіх паселішчаў. У самых буйных з іх працавалі школы з выкладаннем на літоўскай, друкаваліся газеты на літоўскай і выходзілі радыёперадачы. У цяперашні час у рэспубліцы дзейнічаюць дзве літоўскія школы: у вёсках Пеляса і Рымдзюны. Акрамя таго, літоўскую гісторыю і культуру вывучаюць у дванаццаці нядзельных школах і ў сярэдніх школах у Лідзе і Гродна. У 2003-2004 навучальным годзе каля 500 вучняў вывучалі літоўскую мову. Літоўская выкарыстоўваецца на культурных мерапрыемствах (напрыклад, фальклорныя ансамблі), распаўсюджваецца выданні на літоўскай мове. Акрамя таго, апроч прадстаўнікоў літоўскай меншасці некаторыя беларусы размаўляюць на літоўскай (усяго 5982 жыхары краіны, па даных перапісу 2009 года). У 2015-2016 навучальным годзе на літоўскай мове ва ўстановах адукацыі навучаліся 142 дзіцяці.

Литовский относится к балтийским языкам. В середине первого тысячелетия до н. э. первые балтийские поселения начали появляться на территории Беларуси. К концу X в. литовцы проживали на большей части северо-западной территории Беларуси, в районе Островца и Лиды. В XIII–XIV вв. литовцы начали селиться в области Ивье, Вороново и Гродно, а в середине XVI века – в Толочине (к западу от Орши). Литовцы основали крупные поселения в восточных районах Беларуси (Сенно и Пустынь). В основном они занимались земледелием и различными промыслами (деревообработкой, ткачеством, и др.). Литовцы компактно проживали в Могилеве, Витебске и Минске. В 20-е гг. XX в. в БССР насчитывалось около пятидесяти отдельных литовских поселений. В самых крупных из них работали школы с преподаванием на литовском, печатались газеты на литовском и выходили радиопередачи. В настоящее время в Республике действуют две литовские школы: в деревнях Пелеса и Рымдюны. Кроме того, литовскую историю и культуру изучают в двенадцати школах выходного дня и в средних школах в Лиде и Гродно. В 2003/2004 учебном году около 500 учеников изучали литовский язык. Литовский используется на культурных мероприятиях (например, фольклорные ансамбли), распространяются издания на литовском языке. Кроме того, помимо представителей литовского меньшинства, некоторые белорусы говорят на литовском (всего 5982 жителя страны, по данным переписи 2009 года). В 2015-2016 учебном году на литовском языке в учреждениях образования обучались 142 ребенка.

Dvikalbystės pranašumai

Kalba – tai ne tik komunikacijos ir mūsų pasaulėžiūros perdavimo priemonė. Kalba perduoda šalies kultūrą ir joje gyvenančių žmonių tradicijas.

Baltarusių ir rusų kalbų žinojimas reikalingas, kad žmogus galėtų dalyvauti visuomeniniame Baltarusijos gyvenime, kad galėtų susirasti darbą ir susitarti su kaimynais.

Be baltarusių ir rusų kalbų žinojimo, Baltarusijos gyventojų dalis tradiciniai naudojami lietuvių kalba kaip gimtąja arba užsienio kalba. Šiandien lietuvių kalba sudaro didelį įnašą kultūrinių ir lingvistinių tradicijų išsaugojimui kai kuriose mūsų šalies teritorijose. Šeimoms, kuriose yra lietuviškai kalbančių narių arba ainių, lietuvių kalbos perdavimas iš kartos į kartą taip pat yra šeimos tapatybės išsaugojimo priemonė.

Rusų, baltarusių ir lietuvių kalbų žinojimas taip pat gali turėti kitų naudingų pranašumų. Tyrimai parodė, kad dviejų-trijų kalbų žinojimas teigiamai veikia mokymo procesui. Aktyvus dviejų-trijų kalbų žinojimas nuo pat vaikystės sudaro palankias sąlygas vaiko protinių gabumų vystymuisi, kas vėliau padeda jam įsigyti įvairius įgūdžius. Tyrimų pagrindu išaiškinta, kad dvikalbis vaikas sugeba greičiau priimti sprendimus, nes jo suvokimas gali persijungti iš vienos kalbos į kitą. Jis taip pat gali perdirbti reikalingą informaciją ir praleisti nereikalingą. Todėl dvikalbiai vaikai geriau sprendžia problemas, gali vienu laiku daryti kelis veiksmus, jiems lengviau priimti svarbius sprendimus. Kuo anksčiau vaikai pradeda kalbėti keliomis kalbomis, tuo geriau jie vysto savyje tas galimybes.

Jeigu Jūs kalbate lietuviškai, stenkitės kalbėti lietuviškai namuose, kad Jūsų vaikai priprastų ja naudotis įvairiose situacijose. Kalbėti pietaujant, pasakoti istorijas, skaityti knygas ir žiūrėti lietuviškas laidas – tai tos situacijos, kada lietuvių kalba naudojama praktikoje. Kalbėdami lietuviškai su savo vaikais, Jūs padedate jam išlavinti kalbos ir komunikacijos gebėjimus: kokybė ir kiekybė čia turi vienodai didelę reikšmę!

Aišku, ne ma-iau svarbu mokytis lietuvių kalbos mokykloje. Jeigu Jūs atiduosite savo vaiką į darželį ar į mokyklą, kur mokymas vyksta lietuvių kalba, Jūs įnešite svarbų indėlį š jo ateitį. Lietuvių kalbos žinojimas suteiks Jūsų vaikams geresnes perspektyvas profesionaliniam įsikūrimui, komunikacijos galimybes ir keliones. Šiandien dauguma mokinių žino anglų kalbą – o dar ir lietuvių kalbos žinojimas suteiks Jūsų vaikams didesnes profesines galimybes.

Dabar Jūs žinote dviejų ir daugiau kalbų žinojimo pranašumus, Jums veikti! Kalbėkite su vaikais lietuviškai ir įtaisykite juos į mokyklas, kur dėstoma ši kalba: jie Jums pasakys ačiū už tą!

Перавагі білінгвізму

Мова з'яўляецца не толькі сродкам камунікацыі і перадачы нашага светаўспрымання. Мова перадае культуру і традыцыі краін і людзей, якія жывуць у іх.

Веданне беларускай і рускай моў неабходна для таго, каб прымаць удзел у грамадскім жыцці Беларусі, знайсці працу і наладзіць адносіны з суседзямі. Акрамя беларускай і рускай мовы частка насельніцтва Беларусі традыцыйна карыстаецца літоўскай як роднай або замежнай. Сёння літоўская мова ўносіць вялікі ўклад у захаванне культурных і лінгвістычных традыцый некаторых тэрыторый нашай краіны. Для сем'яў, якія маюць літоўскамоўных членаў або продкаў, перадача літоўскай мовы з пакалення ў пакаленне з'яўляецца таксама сродкам захавання ідэнтычнасці дадзенай сям'і.

Валоданне рускай, беларускай і літоўскай мовамі таксама можа мець і іншыя карысныя перавагі. Даследаванні паказалі, што веданне двух-трох моў станоўча ўплывае на працэс навучання. Актыўнае валоданне дзвюма-трыма мовамі з ранняга дзяцінства спрыяе развіццю разумовых здольнасцей дзіцяці, што ў далейшым дапамагае яму выпрацаваць розныя навыкі. На аснове даследаванняў высветлена, што двухмоўнае дзіця здольна хутчэй прымаць рашэнні, таму што яго свядомасць можа пераключацца з адной мовы на іншую. Яно таксама здольна апрацаваць патрэбную і прапусціць непатрэбную інфармацыю. У сувязі з гэтым двухмоўныя дзеці лепш спраўляюцца з праблемамі, здольны адначасова выконваць некалькі спраў, ім лягчэй прымаць важныя рашэнні. Чым раней дзеці пачынаюць размаўляць на некалькіх мовах, тым лепш яны развіваюць у сабе гэтыя здольнасці.

Калі Вы размаўляеце па-літоўску, старайцеся гутарыць на гэтай мове дома, каб Вашы дзеці прывыклі прымяняць яе ў розных сітуацыях. Гутарка за абедам, расказванне гісторый, чытанне кніг і прагляд літоўскіх тэлеперадач – гэта тыя сітуацыі, у якіх літоўская мова прымяняецца на практыцы. Падчас гутаркі з Вашымі дзецьмі на літоўскай мове Вы дапамагаеце ім выпрацаваць моўныя і камунікатыўныя навыкі: колькасць і якасць маюць тут аднолькава вялікае значэнне!

Вядома ж, не менш важным з'яўляецца вывучэнне літоўскай мовы ў школе. Калі Вы аддасце Вашага дзіцяці ў дзіцячы сад ці школу, дзе навучанне вядзецца на літоўскай мове, Вы ўнесяце важны ўклад у яго будучыню. Веданне літоўскай мовы дасць Вашым дзецям лепшыя перспектывы прафесійнага ўладкавання, магчымасці камунікацыі і падарожжаў. Сёння большасць навучэнцаў валодае англійскай мовай – веданне яшчэ і літоўскай дасць Вашым дзецям большыя кар'ерныя магчымасці.

Цяпер Вам вядомы перавагі валодання дзвюма і больш мовамі, справа за Вамі! **Размаўляйце з дзецьмі на літоўскай і аддайце іх у школы, дзе выкладаецца гэта мова:** яны скажуць Вам за гэта дзякуй!

Преимущества билингвизма

Язык является не только средством коммуникации и передачи нашего мировосприятия. Язык передает культуру и традиции стран и живущих в них людей.

Знание белорусского и русского языков необходимо для того, чтобы принимать участие в общественной жизни Беларуси, найти работу и наладить отношения с соседями. Помимо белорусского и русского языка, часть населения Беларуси традиционно пользуется литовским как родным или иностранным. Сегодня литовская речь вносит большой вклад в сохранение культурных и лингвистических традиций некоторых территорий нашей страны. Для семей, имеющих литовскоязычных членов или предков, передача литовского языка из поколения в поколение является также средством сохранения идентичности данной семьи.

Владение русским, белорусским и литовским языками также может иметь и другие полезные преимущества. Исследования показали, что знание двух-трех языков положительно влияет на процесс обучения. Активное владение двумя-тремя языками с раннего детства способствует развитию умственных способностей ребенка, что впоследствии помогает ему выработать различные навыки. На основе исследований выяснено, что двуязычный ребенок способен быстрее принимать решения, так как его сознание может переключаться с одного языка на другой. Он также способен обработать нужную и пропустить ненужную информацию. Вследствие этого двуязычные дети лучше справляются с проблемами, способны одновременно выполнять несколько дел, им легче принимать важные решения. Чем раньше дети начинают говорить на нескольких языках, тем лучше они развивают в себе эти возможности.

Если Вы говорите по-литовски, старайтесь беседовать на этом языке дома, чтобы Ваши дети привыкли применять его в различных ситуациях. Беседа за обедом, рассказывание историй, чтение книг и просмотр литовских телепередач – это те ситуации, в которых литовский язык применяется на практике. Беседуя со своими детьми на литовском языке, Вы помогаете им выработать языковые и коммуникативные навыки: количество и качество имеют здесь одинаково большое значение!

Конечно же, не менее важно изучение литовского языка в школе. Если Вы отдадите Вашего ребенка в детский сад или школу, где обучение ведется на литовском языке, Вы внесете важный вклад в его будущее. Знание литовского языка даст Вашим детям лучшие перспективы профессионального устройства, возможности коммуникации и путешествий. Сегодня большинство учащихся владеет английским языком.

Знание же еще и литовского даст Вашим детям большие карьерные возможности.

Теперь, когда Вам известны преимущества владения двумя и более языками, дело за Вами! **Беседуйте с детьми на литовском и определите их в школы, где преподается этот язык:** они скажут Вам за это спасибо.

Patarimai tėvams registruojant vaikus į mokyklą
Парады бацькам у сувязі з рэгістрацыяй дзіцяці ў школу
Советы родителям в связи с оформлением ребенка в школу

<http://www.pelesosmokykla.lt/ru/179>
<https://rimdyny.schools.by/pages/2>
<http://edu.gov.by/page-26551>

Kalbos kursai
Курсы
Курсы

Lituanistikos centras prie Baltarusijos valstybinio pedagoginio universiteto

Цэнтр літуаністыкі пры Беларускаім дзяржаўным педагагічным універсітэце

Центр литuanистики при Белорусском государственном педагогическом университете

Mokyklos
Школы
Школы

Pelesos vidurinė mokykla lietuvių mokomąja kalba
<http://www.pelesosmokykla.lt>
Rimdžiūnų vidurinė mokykla lietuvių mokomąja kalba
<https://rimdyny.schools.by/>

Установа адукацыі «Пеляская сярэдняя школа з літоўскай мовай навучання» <http://www.pelesosmokykla.lt>
Дзяржаўная ўстанова адукацыі «Рымдзюнская сярэдняя школа з літоўскай мовай навучання»
<https://rimdyny.schools.by/>

Учреждение образования «Пеляская средняя школа с литовским языком обучения»
<http://www.pelesosmokykla.lt>
Государственное учреждение образования «Рымдзюнская средняя школа с литовским языком обучения»
<https://rimdyny.schools.by/>

Vaikų darželiai
Дзіцячыя сады
Детские сады

Rimdžiūnų vaikų darželis lietuvių mokyimo kalba
<https://sad-rimdynylit.schools.by>
Kultūros ir švietimo centras Pelesoje
(ikimokyklinio mokyimo grupės)

Рымдзюнскі дзіцячы сад з літоўскай мовай навучання
<https://sad-rimdynylit.schools.by>
Культурна-асветніцкі цэнтр у Пелясе
(групы дашкольнага выхавання)

Рымдзюнскі дзіцячы сад з литовским языком обучения
<https://sad-rimdynylit.schools.by>
Культурно-просветительский центр в Пелесе
(группы дошкольного воспитания)

Šis dokumentas parengtas Europos Sąjungos ir Europos Tarybos vykdomo bendro projekto lėšomis. Jame išdėstyta nuomonė neatspindi oficialios Europos Sąjungos nuomonės.

Дадзены дакумент падрыхтаваны за кошт сродкаў сумеснага праекта Еўрапейскага саюза і Савета Еўропы.
Выкладзенае ў ім меркаванне не адлюстроўвае афіцыйнага меркавання Еўрапейскага саюза.

Данный документ подготовлен за счет средств совместного проекта Европейского союза и Совета Европы.
Изложенное в нем мнение не отражает официального мнения Европейского союза.

Europos Tarybos regioninių arba mažumų kalbų chartija – tai vienintelė sutartis, kuria ginamos ir palaikomos tradicinės regioninės ir tautinių mažumų kalbos. Chartijoje išdėstomos tikslios šių kalbų vartojimo viešajame kasdieniame gyvenime gairės. Lietuvių yra viena iš tautinių mažumų kalbų, kuriomis tradiciškai kalbama Baltarusijoje.

Daugiau sužinoti apie Europos regionalinių kalbų arba nacionalinių mažumų kalbų chartiją ir apie Europos Tarybą galima mūsų tinklalapyje

coe.int/minlang
coe.int

Europos Taryba yra žemyno svarbiausia žmogaus teisių organizacija. Į ją įeina 47 šalys narės, tarp jų – 28 Europos Sąjungos narės. Visos Europos Tarybos šalys narės yra pasirašiusios Europos Žmogaus teisių konvenciją, kurios tikslas – ginti žmogaus teises, demokratiją ir teisinę valstybę. Europos Žmogaus Teisių Teismas kontroliuoja konvencijos įdiegimą šalyse.

www.coe.int

Europos Sąjunga – tai išskirtinė ekonominė ir politinė 28 Europos demokratinių šalių partnerystė. Jos tikslas – užtikrinti šalių 500 mln. gyventojų taiką, gerovę ir laisvę teisingesniame ir saugesniame pasaulyje. Tų tikslų vedamos ES šalys įsteigė ES institucijas, skirtas ES valdyti ir jos teises aktams priimti. Svarbiausios institucijoms priskiriamas Europos Parlamentas (atstovaujantis Europos gyventojams), Europos Sąjungos Taryba (atstovaujanti šalių vyriausybsms) ir Europos Komisija (atstovaujanti bendriems ES interesams).

<http://europa.eu>

Еўрапейская хартыя рэгіянальных моў або моў меншасцей – гэта канвенцыя Савета Еўропы ў падтрымку моў меншасцей, якія традыцыйна выкарыстоўваюцца ў той ці іншай краіне. Нямецкая з’яўляецца адной з радыцыйных моў меншасцей, якія выкарыстоўваюцца ў Беларусі.

Каб даведацца больш пра Еўрапейскую хартыю рэгіянальных моў або моў меншасцей і пра Савет Еўропы, наведайце нашы вэб-сайты:

coe.int/minlang
coe.int

Савет Еўропы з’яўляецца вядучай арганізацыяй кантынента па абароне правоў чалавека. У склад гэтай арганізацыі ўваходзяць 47 дзяржаў-членаў, у тым ліку 28 членаў Еўрапейскага саюза. Усе дзяржавы – члены Савета Еўропы падпісалі Еўрапейскую канвенцыю па абароне правоў чалавека і асноўных свабод, дамову, распрацаваную для абароны правоў чалавека, дэмакратыі і вяршэнства права. Еўрапейскі суд па правах чалавека назірае за рэалізацыяй Канвенцыі ў дзяржавах-членах.
www.coe.int

Еўрапейскі саюз з’яўляецца ўнікальным эканамічным і палітычным партнёрствам паміж 28 дэмакратычнымі еўрапейскімі краінамі. Яго мэта – забяспечанне міру, росквіту і свабоды 500 мільёнам грамадзян у больш справядлівым і бяспечным свеце. Для ажыццяўлення гэтай мэты краіны ЕС сфарміравалі органы кіравання ЕС і прынялі яго заканадаўства. Самымі галоўнымі з’яўляюцца Еўрапейскі парламент (прадстаўляе інтарэсы насельніцтва Еўропы), Савет Еўрапейскага саюза (прадстаўляе інтарэсы нацыянальных урадаў) і Еўрапейская камісія (прадстаўляе агульныя інтарэсы ЕС).
<http://europa.eu>

Европейская хартия региональных языков или языков меньшинств – это конвенция Совета Европы в поддержку языков меньшинств, традиционно используемых в той или иной стране. Немецкий является одним из традиционных языков меньшинств, используемых в Беларуси.

Чтобы узнать больше о Европейской хартии региональных языков или языков меньшинств и о Совете Европы, посетите наши веб-сайты:

coe.int/minlang
coe.int

Совет Европы является ведущей организацией на континенте в области прав человека. В его состав входят 47 стран, 28 из которых являются членами Европейского союза. Все страны – члены Совета Европы подписали Европейскую конвенцию по правам человека – международный договор, призванный защищать права человека, демократию и верховенство права. За применением Конвенции в государствах-членах следит Европейский суд по правам человека.

www.coe.int

Европейский союз является уникальным экономическим и политическим партнерством между 28 демократическими европейскими странами. Его цель – обеспечение мира, процветания и свободы 500 миллионам граждан в более справедливом и безопасном мире. Для осуществления данной цели страны ЕС сформировали органы управления ЕС и приняли его законодательство. Самыми главными являются Европейский парламент (представляет интересы населения Европы), Совет Европейского союза (представляет интересы национальных правительств) и Европейская комиссия (представляет общие интересы ЕС).
<http://europa.eu>

LIT
BLR
RUS

Partnership for Good Governance
Партнёрства для ефектыўнага кіравання

